

Dtandtu deda COVID-19 dene k'e de benakanelni dene Kuwe

Detthiye negai dta dene COVID-19 bek'e ghadtij hundtledhe bedtzedi ghileh ghu dene kuwe senidtzedhis. Dene kuwe dene ghenakanelni de, deda COVID-19 bedtzodelthi gha ghileh. Nekuwe dene deda COVID-19 dene k'e ghulih kulu ghundtledhe ghileh de, eyed naghadah gha asundtile ghunidhen de, didi editlis bek'esih bughulni la eyed nekuwe bedta nudedhi dtcha chu dta eyed nadeh si chu, eyed dta kuwe ghonade chu tthi dene buinih dtcha chu gha.

Dene kuwe COVID-19 deda dene kei buwedi de, nekuwe theni nudelah dezas 24 dtzine gha. Kunene gha duwe de, dene ghadeh ghudughulked eyi etladune kesih ghudughultzai nidhen de neba ghoahs.

Sekuwe selodtine tai dta sel nadhedi tai bedtzesni ghu?

Dta COVID-19 bek'e si theni edudelah dezahs. Kughodi de bekuwe ghodtchazi gheghai gha duwehs ned kolyai gha ghile desi. Eyed bekuwe detthiye dene tchazih nadhed dezahs, titchadi azeh dalih gheli dtchazi tthi adtzedis. Kughulya ghili de, theni budelah ghulyai theni bidtazi nadei tthi ghoah de kolya dezahs. Ku ahtla bindtazih nadtzedili dtaghodtih ghaja de, elghaneh yisi ghosedidhen dezahs, asi dta ghedzedi ghili si (dta bintazi nadtzedili chu, dta tu deldethi chu yodetaghane la chu kakani bedta dilkai dalih chu adtzedis)

Dene dta COVID-19 bek'e si eyi iħtlagħi ghuyini yuvelni ghulya dezahs. Dene dta soghena landte ghile si eyi dene eya de eyi tzenildui nogħoya sana, eyi yek'elni gha duwe sih. Didi eyi dene 60 aħzi begħai eyi tthi adtzedi għu tħi dene soghenah ghile si tħi adtzedis. COVID-19 bedtzodelthi dtcha dene ghenakanelni etladuni kuwe dene għek'egħoni għoleh għa għoahs, dta dene eya si COVID-19 dta ba. Aħtlo eyi COVID-19 għaq-ghugħusai nidhen de dta deda bek'e si dene għenakanelni għeħl yailti dezahs didi tai ghodtzen yailti de Health Link-Info Sante (204-788-8200 didi tai 1-888-315-9257

Dta dene għenakanelni dene dta COVID-19 bek'e si iħtla yedtzen yalti għa dtziduneldtu, bedtħi nedhel tai dtandte si chu dtandtu edededi si chu dta bagħundteh si kodja għa, eyi dta dene dtzen dani ghudusked nidhen de tħi ekugħu de yudelked għa. Eyi dta dene COVID-19 bek'e si theni edughħeni dezahs 10 dtzineh nilthagħha ghodtzen dtatthe budenidħed nisi ekugħu ghodtżi. Bedtħi nedhel ghilem ghudtħi deda gheddedi ghilem ghodtzen. Dene għenakanelni dene yehi kugħoni għas dtagħu theni naded għali. Kulu għotegħe ghugħelni dezahs deda gheddedi ghilem dekklu dtanilha ghodtzen sni ghodtzen.

Eyi dta nedtzen yalti desi regional health authority ghodtżi tai, Public health COVID-19 Contact Center ghodtżi tai, Canadian Red Cross ghodtżi tai, 24/7 In Touch ghodtżi tai għas, bedtzedeni dalih tai ghodtżiħi nedtzen yadti għas. Beyadti dta dene dtzen yadti tħi SMS dta yadti dene ba nindtai tai għa għoahs. Eyi dta ghalye għa de, dtziduneldtu 9:00 am ghodtzi 8:00 pm ghodtzen eghħadlagħanas totaħ dżiex iħtla dtzidu. Eyi kundtu yadti neħbi għal-ġu ħalli għad-did. Kundtu nedtzen nayadtih ghindu deda nek'e ghulem ghodtzen. Aħtloħ didi bażi yadti thela dtes beyadti bażi għu SMS dta dene

dtzen yadti nalijh gha si bazijh chu ghä asи ghuwedi si bazijh dalih chu ghäh didi bekilni de manitoba.ca/covid19/testing/monitoring/index.html.

Dene COVID-19 bekei ghoazi duwe ghaneh ghadja de Health Links-Info Sante (204-788-8299 ghodtzen vaulti tai 1-888-315-9257 tai. Dene ghadeh nedtzeni ghas nel koghoni gha nedtzendi gha de bedinanelti de.

Dene COVID-19 bek'e nedti de nedidi ghuhdzi gha bughulni la, didi bek'eni detlisi:

- K'ane bedindi nezih eya ghaja de
- Nedji ghudeni ghile de
- Neda detles laghodtih de nene tai
- Dtanaghoah sih kulyaq landtile ghadja de gahtheni
- Dene dtziyeh ghildowi ghedtzedi de, dene tthene tai dene chene tai edededi ghileh tai yadtseldtih tthi ghunelya landteh ghileh ghudthi dene neh naghakad ladenehghodtih de edaneh
- dtu 911 dtzen vaulti la.

Ihghai dtu nedti ghanai kuwe ghodtzen yadti ghu dta ihghaq dene bedtzendis. Eyai neke de ghotege edudighilni dezaqs nedtzi ahne dene nedta daeya nelei dtcha.

Dene COVID -19 bekei bekesni de, edlasjai dta eyi deda suini dtcha eduosni ghili, eya sek'e ghanei dtcha?

Nah nehgohd de COVID-19 dtcha bedta eyai nuinh gha ghudeni ghiles. Dene deda bekei ghuwedi gha deh nah dene ghegħoħd nighile dezaqs.

Eyi dta dene builni si edini tthi edekelni gha suwa si (eyi gha editlis gholi dughlyes-[Isolation for Individuals with Symptoms and/or Waiting for COVID-19 Test Results](#)); kulu dtagħha dene ghedinalti nadti wonih. Builni għa de dtandtu edughulni dezaqs:

- Elghane nela kenaultzil la.Dtazeldei datluk għel tu nedħeli ye 15 seconds nilthagħha ghodtzen, deghade nadughħushai ghudthi.Kuntuwe għel dene la għa sanitizer ghel nalaghuldeh tai.
- Dene tthi dtzi tu ghedugħudi sana, dene dha ghodtzi tai, dene niyeh ghodtzi tai, dene zegħe tai, dtzelkoth tai yehlais tai ghodtżiħ tai.
- Yu yenaudhed dtandtu bedtħħa edughulni ghili ye.
- Elketagħi dene ke nilħai bedtħażżei thiyiħ dezaqs, eyi dta dene eya si bedtħażżei, nene kethilchudhi għel. Dta dene ghugħelni si tħi benagħha tħi dtzokedhe asi tai għel dezaqs, nakedi ghilei. Nela kenaghħultzil eyi dta deda bekei għi, ījh għokezjih de.
- Nela k'e bagħalbili aħħoldi ladjis yedughulni la, nene k'e tħi k'ethelchudhi chu nenagħha tħi għeni nakedi landti tħi bek'e wutla la dene għuwalni de, bedtħi dtzi(dekoth tai nakui tai tħles tai tħażżej tai dtħha).
- Ghotege dene ghugħedi dtżiħ asi el-tħalli bedtaudtih dezaqs.
- Dene ne kethelchudhi sukui ke nilchuth ghilehs nake begħai ghile dte de, dene għeji ghudeni ghile de eyi tħi beneħ k'e nulchuth sana, eyi għel tħi dene theni beneħ ke ghayedilchudh għa duwe si tħi beneħ ke nughħulchudh sana.
- **Asi bedta edughulni ghel nanedlu għa de,** Nela ke nagħħulde ghuldu nagħundlu, bedta dene la kenaghħaltzili sanitizer ghelwule tai (60 per cent kuntuwe għeli eyi de).
- Dene ne ke thelchudhi tħi ne neh ke nughħulchud, nedtzaga bebaneħ, nedtħi banathildi tai, nedżiħ nadeh tħi etlughħulchu la nedżiħ dtzen, ghuldu, neyda yagħha dtzen ghugħuldti la. Eyed għokeyżiħ de nenagħha tħi ghedugħule, lajis tħi yedughħlini għu.

- **Dta asi yeghiya si beye ghanediei gha de**, Lajis tthe ye ghadughulni la, ghuldu nela kenaghultzil. Nenaghakethitlai tthi ghadughule ghuldu dta neneh ke thilchudhi ghadughulchudh la. Nela tthi bekenaulde naudtle la.
  - Nela eyi ghotege bekenaultzil dene tzenildui nudighilah de.
  - Dtzethiyeh ghuleh asi ghoaildehl gha de dene COVID-19 bekei bedtjh asi.
  - Waste (sni eyi asi tlitheth dalij neniye dtzjh chu, dene ke thelchudhi dalij chu kundti asi adtzedis) eyi bindazj asi ahldeli ye, nalcheth baghalbili ye ahghuldel la.
  - Asi aildel gha de, nalcheth dta beye asi ghelya si, bughulcheth ghuldu ahghulghes la. Neneh ghedughudi sana, dta asi aildel si tthi ghedughuhdi sana.
  - Nela kenaultzil la, kuntuwe ghel gholi bedta dene la kenaldei dta nela kenaulde tai asi ghoaidel ghokezjih.
  - Dtzethiyeh wuleh dene COVID-19 bekei beyuwe kenailde gha de.
  - Lajis ahldeli yedughulni għutthi nene ke tthi asi benadughulchuth dene eyai beyuwe kenailtzil għa de.
  - Ta' yu delzen si eyi għeni nalcheth yeh wule, nalcheth baghalbili ye, yaulghis sana.
  - Eyi beyuwe chu bedtzede chu dta dene eyai etladuni yu għeħi bekenaghħaltzil kulu asundtegħilesjih.
  - Dtazeldei datluk għeħi tu nedħeli ye bekenaulde la. Yu deghade nadughħushai.
  - Lajis ye għadughulni għu, nela kenaultzjih għu, neneh kethelchudhi għadughulchudh ghuldu tthi nela kenaultzil naudle la.
  - Ku eyi dta beye yu nalyi yu delzeni għeededi de, deghade beyeknaulde la bleach għel tu eltagħħadeli dta wule.

Edlaghsbai dta dene deda COVID-19 buini dtcha yisi seghosla ghili?

- Na yisi dtak'e asi ghedtzedi ghili asi kenadaultzel la, dtau bedinaulti ekughu chu (dta bindtazi nadtzedili chu, bedta tu deldethi chu, dta asi kaghudi nadtij chu, bekeshitzelyi ke chu, bedta kakani dilkai chu, yodetane la chu tlisnadeki tziż bekelnij dalij chu detthiye bek' enaulde la)
  - Dtau yisi seghule desi dughune la:
  - Lajis ahldeli yedughulni la.
  - **Dtazeldei datluk ghel** yisi tu ghel ghoke naultzil la, yisi ghodelzen de. Gholduh yisi gheni asi bedta ghotege ghokenaghaldei dta sughuле la.
  - Ghoteghe bekeyaulti ghoulduh bedtaundtij la, ghotege gha. Naghi asi kundti asi ghultzel ghuldu bekenaultail dadis, asi azeh ghena si thaghalde gha. Yak'eh tthi dadughule ghu lajis tthi yedughulni la. Tu tthi dta bekenaultzil la nadezijh bedta bekealni, bekagħa ke. Asi dene nedtzeni għa kudini għu, nelodtine tai nanikuwe ghodtzi asi neba nagħani ghule għu nekuwe bindtazi thinda neba nugholye ghule la, dene nedtzen nilduwe benulthi dtcha. Kunta nagħwuya sana dene COVID-19 bek'ei bekenelni għu. Dta dene dtzeni ka eyed nandil nisi ghogħauna sana dagħelu ni, dene beke COVID -19 budelah ah, nedīghanai dтанidhen si kughodi ba nudtzelijh dughuni.
  - Yisi ghotege għolye għa de nedi landti bedta yisi sodiħeni 70 percent kuntuwe ghel de ghotege nez, bunilħens, eyi de EPA ghade nezul kodjai tthi ghade bedta ghodtijhs. Theni kundti wosdtzih nidhen de tthi dighi, tħol cho neldtei tu 1 litre neltei ghel eltaninel de eyi tħalli kundti għa bekaunedtas. Eyi għeni betuwe thiltzi de, dta ghoke nailtzil għa si bedta benaultzil 1 minute nilthagħha ghuldu bekenaulde la.
  - Enaneldhen de, dtazeldei datluk dta 15 seconds nilthagħha tu nedħeli ye nela kenaultzil la,

kuntuwe ghel gholi sanitizer dta wuleh tai.

- Bindtaziħ nadtzedili bekaitane dadughutah ghuldu ghoyegħotli ghule la
- Asi aħħla dtawudtih sana (bedta dene għwu kenaltzili, għu ladtzil għu, dtzede għu dtzeldtu għu, dħbai kenaldeili għu, bebagħayati għu asi dtzeldeli għu tzatzane binih ghuli dalih chu adtzedis).
- Asi dta begha shitzelyi tħhi aħħla begha shugħuhtih sana, tu dahliż tħhi adtzedis
- Yak' ē dagħaduhtah la edta għonethe ghile de.

Edtlandti asi ghedlinastih għa dene għekesni għa de?

- Dene neh kethelchudhi
- Lajis aħldehl għa suwai
- Dene nagħha kethelai
- Bedta dene ddthi ghodheleħ nedti
- Dene ddthi nidhil de għeni nedu
- Tu deldethi
- Dene la tzi dtazeldei datluk
- Denela għeni kuntuwe għehl għolij ġħali sanitizer 60 per cent beyei
- Tlistheth dene niyeh għeni
- Beġe asi għoqħidli begħalbili nħallgħi beye theħelchudhi
- Bedta yisi sodiħħeni
- Nanikuwe ghodtzi bedta yisi sodiħħeni tu ghel eltagħadili ghokenagħaldeh għa
- Bedta asi kenaldei kuntuwe dta bejelbeni 70 per cent beyei
- Yu għeni dtazeldei datluk
- Betħda ddħbi kenaldei dtazeldei datluk
- Tlistheth cho bedta asi kenaldei ladtzil landti

Bindtazi edlandtu COVID-19 bedtzegħodhi dtcha edlagħosla ghili?

Dta bel nanedħedi tai ne ghagħoleh tai deda buini dtcha dene dtzenildui nughuya sana. Theni edekenelni edughulni ghudtthi, eyai ghedidji lanaghundteh de (nedtħi nedhel tai /edtza tai/, diħlkoth tai/, nedhe yagħha eja tai/, dadildħil ghedja tai, iħli ghile ja tai/, iħltzen ghile ja tai/, nanekui tai nebed eja jai dta bindazi nandei ja de 24 satlis datagħha ahzi nilthagħha de eyi COVID-19 għa bughedi eyis, dtau dene behulyai bedtzen nildui naidħed nisi ghodtzi 14 dtzine nilthagħha de. Dene dtzenenih dta dene għuwilni de, thene nudelħ għula deżas 24 dtzine għo għa. Kudidi deaqzi thagħha nidhen de, dene ghadeh għa eghad-dalagħanai ghudil ked dtanidħen kulini għa, eyi li dene għa għoqħ de eyi għaq għudil ked deżas behl. Nah neħgħod nighile de, theni nudelħ għile dekulu asundtiles kulu edu ħiġi l-nadur COVID-19 dtcha, dtandtu eyai dene ke de kodjai sni deħtieg iñi ghadeh dene deda bekei dtzenildui nagħiđħed nighi le de.

Asi dene nedtzeni għa kudini għu, nelodtnej tai nanikuwe ghodtzi asi neba nagħani ghule għu nekuwe bindtazi thinda neba nugholye ghule la, dene nedtzen nildu we benu l-thiġi. Kunta nagħwija sana dene COVID-19 bekk'ei bekenelni għu. Dta dene dtzeni ka ċiex nandil nisi ghogħauna sana dagħelu, dene bekk COVID-19 budelħi ah, nedīgħanai dtanidħen si kugħodi ba nudżzelij dughuni. Didi dta adtzedi eyi, yisi sodiltheni chu, dene tħhi ghel eghalagħenai chu kuwe dtandtu dene dtzendi si dene nih dalih chu għa tħbi adtzedi. Eyi dta nandil nisi dtandtu dene tzighini ghili kagħolde għa sħiħ.

COVID-19 gha ahtlo kudushai nuthen de:

- Nuhdtzih dene ghadeh bel yaulti.
- Nedjaudzen yaulti tai Health Limks-Info Sante Winnipeg keyagha ja ghadtzen 204-788-8200 tai dta naghanili tai, eyed de Manitoba keyagha **1-888-315-9257**.

Nedja kunta nauya tai:

- Manitoba government bedtzi COVID-19 website eyed de www.gov.manitoba.ca/covid19/
- Government of Canada eyi bedtzh website de: www.canada.ca/en/public-health/services/diseases/2019-novel-coronavirus-infection.html